

PH. TOUSSAINT, (ed.), 'L'incessante pensée d'un homme d'État: les blocs-notes de Robert Henrion', *Journal des Procès 1985-1994*, Bruxelles, Bruylant, 1998, 338 p.

Aangezien de naam Robert HENRION in ons landsgedeelte wellicht niet bij iedereen bekend is eerst een summiere toelichting. Als jurist-economist was HENRION van 1951 tot 1980 professor aan de ULB. Daarnaast oefende hij ook politieke activiteiten uit. Meer bepaald was HENRION gelieerd aan de PRL, en bracht hij het tot Minister van Financiën (van 1966 tot '68 en gedurende twee maanden in 1980) en Minister van Staat. Gedurende zijn aanwezigheid in de Kamer van Volksvertegenwoordigers brachten twee van zijn wetsvoorstellen het tot wet, waarvan de belangrijkste betrekking had op de decriminalisering van overspel en de invoeging van artikel 101*bis* in het Gerechtelijk Wetboek. Hij beëindigde zijn politieke carrière als gecoöpteerd senator.

Robert HENRION overleed op 81-jarige leeftijd op 19 juni 1997. Vandaar deze hommage in de vorm van een bundeling van een aantal bijdragen die de auteur tussen 1985 en 1994 geschreven heeft voor het tijdschrift *Journal des Procès*. Het betreft een honderdtal korte stukjes, over de meest diverse topics. Zo brengt de lectuur van onderhavige bundeling ons aanvankelijk terug naar de tijd waarin COOLS nog leefde, worden we herinnerd aan de perikelen rond de *Rainbow Warrior*, en krijgen we een uiteenzetting over een 19e eeuwse degengevecht tussen een parlementariër en minister van Landsverdediging CHAZAL. Op juridisch vlak schept het lezen van dit boek geregeld de mogelijkheid om een momentopname ten tijde van de genese van een aantal wetteksten te ervaren. Bij wijze van voorbeeld kan gerefereerd worden naar 'écoutes et la protection de la vie privée', over de invoeging van artikel 88*bis* Sv., 'avortement: sortir de l'immobilisme' en 'avortement: enfin un consensus' over de abortusproblematiek, 'le blanchiment d'argent', aangaande de witwaswetgeving van 17 juli 1990 en 'une constitution remise en question: les pouvoirs du roi', met betrekking tot de voorgenomen wijziging van artikel 69 van de Grondwet. Interessant is ook dat HENRION zich voor de redactie van zijn bijdragen niet altijd beperkte tot onze landsgrenzen. Zo aarzelt hij niet om de Belgische situatie te vergelijken met deze van de ons omringende landen. Vooral de Franse rechtspraktijk komt geregeld aan bod. Daarenboven getuigen de bijdragen van een uitmuntend taalgebruik van de auteur.

Wie te vinden is voor nostalgische bespiegelingen zal deze bundeling van TOUSSAINT ten zeerste kunnen appreciëren.

J. MEESE

F. THOMAS, 'Internationale rechtshulp in strafzaken', in *A.P.R.*, Antwerpen, Story-Scientia, 1998, 290 + XXXII p.

Grenzen vervagen, niet alleen in Europa, maar ook daarbuiten. Het straf(proces)recht blijft echter in eerste instantie een uitsluitend nationale aangelegenheid. Internationale rechtshulp in strafzaken is dan ook het middel bij uitstek om deze nationale barrières te doorbreken en een goede rechtsbedeling in strafzaken te bewerkstelligen. F. Thomas behandelt deze vrij complexe materie op een duidelijke en exhaustieve wijze.

In een eerste hoofdstuk behandelt de auteur het begrip 'internationale rechtshulp in strafzaken'. Interessant is dat zij dit gedeeltelijk in een chronologisch overzicht doet, waarbij zij de materie indeelt in een periode voor 1945 en een periode na 1950. In die eerste periode werd immers vooral de nadruk gelegd op de kleine rechtshulp en de uitlevering, terwijl er zich na de tweede wereldoorlog, onder impuls van de Raad van Europa, de Benelux en de Europese Unie, geleidelijk een accent verschuiving naar tussenstaatse samenwerking in strafzaken manifesteert. Dit hoofdstuk bevat echter meer: de auteur gaat tevens in op het onderscheid tussen rechtshulp in strafzaken en de administratieve bijstand, en hun soms problematische coëxistentie. Niettegenstaande, neemt zij een evolutie naar meer verwevenheid van beide internationale samenwerkingsvormen waar.

Na een overzicht en een korte bespreking van de door België gesloten relevante multi- en bilaterale verdragen, gaat F. Thomas in hoofdstuk 3 uitgebreid in op de excepties die internationale rechtshulp kunnen beletten. Hierbij wordt uitgebreid naar de verdragen, hun protocollen en de eventuele voorbehouden of verklaringen van de verdragspartijen verwezen. De auteur laat trouwens niet na om doorheen het hele werk te verwijzen naar de standpunten en interpretaties van de andere verdragsstaten. Hierdoor blijft het werk niet op het louter theoretische niveau hangen, maar geeft het ook een meer praktisch inzicht in de verdragseconomie van de materie.

In de twee volgende hoofdstukken worden de vormen en de omvang van respectievelijk de secundaire en primaire rechtshulp behandeld. Hierbij gaat de auteur uitgebreid en op een overzichtelijke wijze in op alle aspecten van de verschillende vormen van rechtshulp: de voorwaarden, de maatregelen waarvoor die specifieke vorm van rechtshulp kan gevraagd worden, de beperkte tijdsduur die eventueel aan de in het rechtshulpverzoek gevraagde maatregelen kan gekoppeld zijn, de uitzonderingen en belemmeringen, etc.

In een laatste hoofdstuk behandelt de auteur een aantal procedurele kwesties omtrent de vorm en inhoud van de rechtshulpverzoeken en weigeringsbeslissingen en de vraag welke staat de kosten van de rechtshulp dient te dragen.

Hoewel het werk in een vlotte overzichtelijke en duidelijke stijl geschreven werd, toch dit: de auteur heeft ervoor geopteerd om haar rijk bibliografisch gegevensmateriaal in de tekst zelf op te nemen, eerder dan het in voetnoten te verwerken. Hierdoor wordt de leesbaarheid van de tekst echter geschaad, vooral daar waar de referenties naar het bronnenmateriaal middenin een paragraaf werden opgenomen.

Tot slot kan dit boek een waardige vertegenwoordiger voor de A.P.R.-reeks genoemd worden. De grondigheid en expertise van de auteur maken dat het boek uitstekend aan het predikaat 'praktisch' beantwoordt. Zowel de praktijkjuristen als de academici onder ons wordt een overzichtelijke, handige en volledige leidraad in het toch wel complexe rechtshulprecht geboden.

Tom L.W. SCHEIRS